

IZBORNOM VEĆU FAKULTETA VETERINARSKE MEDICINE

Predmet: Izveštaj Komisije za izbor u zvanje jednog vanrednog ili redovnog profesora za užu naučnu oblast Biohemija

Na osnovu odluke Izbornog veća Fakulteta veterinarske medicine donete na 44. sednici od 23. marta 2016. godine, imenovani smo u Komisiju za izbor u zvanje jednog vanrednog ili redovnog profesora za užu naučnu oblast Biohemija, na Fakultetu veterinarske medicine, Univerziteta u Beogradu.

Na raspisani konkurs za radno mesto vanrednog ili redovnog profesora za užu naučnu oblast Biohemija na Fakultetu veterinarske medicine objavljen u listu "POSLOVI" dana 16. marta 2016. godine prijavio se jedan kandidat, dr Olivera Valčić, dosadašnji vanredni profesor na predmetu Biohemija.

Članovi Komisije su detaljno proučili dokumentaciju priloženu od strane kandidata i u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Fakulteta veterinarske medicine, Pravilnikom o postupku i načinu vrednovanja i kvantitativnom iskazivanju naučno-istraživačkih rezultata istraživača, Ministarstva za prosvetu, nauku i tehnologiju RS i uvida u celokupan naučni, stručni i pedagoški rad kandidata, u zakonom predviđenom roku podnose Izbornom veću sledeći:

IZVEŠTAJ

Na raspisani Konkurs objavljen u nedeljnom listu „Poslovi“ od 16. marta 2016. za izbor u zvanje jednog vanrednog profesora ili redovnog profesora za užu naučnu oblast Biohemija, prijavio se jedan kandidat, dr Olivera Valčić (do 30. oktobra 2010. Pešut), dosadašnji vanredni profesor na Katedri za fiziologiju i biohemiju.

A. BIOGRAFSKI PODACI

Dr Olivera Valčić (devojačko Ledina, razvedena Pešut) je rođena 3. avgusta 1963. godine u New York-u, SAD. Nakon završene srednje škole u rangi gimnazije (Hammersmith and West London College) u Londonu, Velika Britanija upisala je 1983. godine. studije na Veterinarskom

fakultetu u Beogradu, smer Veterinarska medicina. Diplomirala je 22. februara 1990. godine sa prosečnom ocenom 8,58. Školske 1990/91. godine upisala je poslediplomske magistarske studije, smer Morfologija i fiziologija na Fakultetu veterinarske medicine u Beogradu i u roku položila sve ispite predviđene planom i programom sa prosečnom ocenom 9,90. Magistarsku tezu odbranila je 1996. godine.

Napredovanje u karijeri

Na radno mesto asistenta pripravnika za predmet Biohemija na Katedri za fiziologiju i biohemiju Veterinarskog fakulteta u Beogradu primljena je 16. aprila 1991 godine, nakon šest meseci volonterskog staža.

U zvanje asistenta za predmet Biohemija na Katedri za fiziologiju i biohemiju Veterinarskog fakulteta u Beogradu, izabrana je 1996. godine (reizbori 2001. i 2005.).

U zvanje docenta za predmet Biohemija na Katedri za fiziologiju i biohemiju Fakulteta veterinarske medicine u Beogradu, izabrana je 2006. godine.

Trenutno zvanje vanrednog profesora, za predmet Biohemija na Katedri za fiziologiju i biohemiju Fakulteta veterinarske medicine u Beogradu, je stekla 2011. godine.

Teze i disertacije

Magistarsku tezu pod naslovom: „*Sadržaj selen u hranivima i status selen ovaca na području Bačke*“, odbranila je 1. aprila 1996. god. na Veterinarskom fakultetu u Beogradu.

Doktorsku disertaciju pod naslovom: „*Uticaj selen i vitamina E dodatog u hranu na sastav i oksidativnu stabilnost lipida u svežem i zamrznutom mesu brojlera*“, odbranila je 27. juna 2005. god. na Fakultetu veterinarske medicine u Beogradu.

Studijski boravci u inostranstvu

- Facolta di medicina veterinaria, Alma Mater, Bologna. Italia. Razmena nastavnika preko programa TEMPUS. (2006).

Ostale naučno-stručne aktivnosti

Tokom dosadašnje karijere dr Olivera Valčić je sama ili u saradnji sa drugim autorima, objavila u međunarodnim i domaćim naučnim časopisima, ili saopštila na naučnim skupovima, 65 naučnih radova, čiji su potpuni spisak, fotokopije i klasifikacija dostavljeni u konkursnoj dokumentaciji. Od 2005. god je urednik za engleski jezik međunarodnog naučnog časopisa Acta Veterinaria (M23).

Kandidat poseduje odlično govorno i pisano znanje engleskog i italijanskog jezika, kao i veoma solidno poznavanje makedonskog jezika.

B. NASTAVNO PEDAGOŠKA I PROFESIONALNA AKTIVNOST

Dr Olivera Valčić od samog početka radne karijere na Fakultetu veterinarske medicine aktivno učestvuje u izvođenju praktične nastave iz predmeta Biohemija. Još kao volonter, a

kasnije kao asistent pripravnik pokazala je sposobnost da samostalno vodi vežbe za studente osnovnih studija. Od tada pa do danas radi na unapređenju nastave i akademske komunikacije sa studentima Fakulteta veterinarske medicine.

U saradnji sa kolegama radi na stalnom podizanju kvaliteta izvođenja i organizacije praktične i teorijske nastave. Njena predavanja su jasno i sažeto izložena. Uspešno i sa velikim zalaganjem vodi konsultacije iz Biohemije, kako grupne tako i pojedinačne. Svesrdno pomaže studentima koji imaju teškoća u savladavanju gradiva, dok je istovremeno uvek voljna da zainteresovanim studentima pruži dodatne informacije iz Biohemije.

Zahvaljujući širokom interesovanju primene osnovnih znanja iz biohemije koja su studenti stekli tokom prve godine studija angažovana je kao nastavnik i na izbornom predmetu Sportska medicina (III godina studija) na kojem jasno i prihvatljivo predaje najnovija saznanja iz oblasti energetskog metabolizma konja tokom fizičkog napora.

Kandidat dr Olivera Valčić je angažovana i u izvođenju nastave na doktorskim i specijalističkim studijama i ocenjivanju pismenih kolokvijuma i seminarskih radova. U redovnim kontaktima i saradnji sa kolegama na terenu prati njihovo interesovanje za pitanja problematike biohemije te redovno održava konsultacije i pruža savetodavne usluge.

Uključena je u teorijsku i praktičnu nastavu na sledećim predmetima:

- **Biohemija** na osnovnim studijama na Fakultetu veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu.
- **Sportska medicina (izborni predmet)** na osnovnim studijama na Fakultetu veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu.
- **Nervni i humoralni mehanizmi regulacije** na doktorskim akademskim studijama na Fakultetu veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu.
- **Integracija metabolizma i funkcije organa domaćih životinja** na doktorskim akademskim studijama na Fakultetu veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu.
- **Metode ispitivanja ćelija, tkiva i organa u fiziološkim i patofiziološkim uslovima** na doktorskim akademskim studijama na Fakultetu veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu.
- **Klinička patologija:** metode hematoloških, biohemijskih, citoloških i patohistoloških ispitivanja na specijalističkim akademskim studijama na Fakultetu veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu.

Nastava koju drži dr Olivera Valčić dobro je posećena, studenti aktivno učestvuju u i povoljno su ocenili vežbe i predavanja; ocene u periodu 2011-2015 iznose :

Šk/god 2011/12 = 4,43

Šk/god 2012/13 = 4,62

Šk/god 2013/14 = 4,79

Šk/god 2014/15 = 4,59.

Studenti su na anonimnim anketnim listićima mogli da zaokruže ocenu od 1 do 5.

Njena predavanja su prilagođena predznanju kojeg imaju studenti, koncizna su i jasna, potkrepljena velikim brojem grafičkih, multimedijalnih i literaturnih priloga. Studentima je

maksimalno olakšano praćenje i razumevanje, inače složenog gradiva iz Biohemije. Sav materijal sa predavanja, kao i izvodi iz dodatne literature, dostupni su studentima.

U saradnji sa kolegama sa Katedre sprovodi kontinuirano praćenje znanja studenata. Prof. dr Olivera Valčić je aktivno učestvovala i svojim sugestijama i znatno doprinela koncepciji testiranja znanja studenata čija je forma i sadržaj u skladu sa savremenim načelima visokoškolskog obrazovanja i Bolonjske konvencije. Studente ispituje strpljivo i korektno i do sada nije bilo prigovora na njenu objektivnost.

Prof. dr Olivera Valčić se posebno agažuje u pripremi i izvođenju nastave na doktorskim i specijalističkim studijama. Prati najnoviju naučnu literaturu i upoznaje postdiplomce sa novim teorijama, rezultatima i tumačenjima pojedinih pitanja iz oblasti koje predaje. U ulozi mentora aktivno pomaže studentima na doktorskim studijama u pripremi seminarskih radova. Pored pružanja nesebične stručne pomoći njeni saveti i komentari nakon izlaganja i javne odbrane radova su od velike vrednosti za dalji razvoj mladih naučnih kadrova.

B1. MENTORSTVA I UČEŠĆA U KOMISIJAMA ZA ODBRANU DOKTORSKIH DISERTACIJA I MAGISTARSKIH TEZA

- 2012. Član komisije za odbranu doktorske disertacije Svetlane Milanović: „Uticaj propiltiouracila i jopanoične kiseline na funkciju tireoidne osovine i aktivnost glutathion peroksidaza kod selen-deficitarnih i selen-adekvatnih pacova“
- 2016. Član komisije za odbranu doktorske disertacije mr Slavice Bojković-Kovačević “Metabolički status krava holštajn rase u peripartalnom periodu kao prognostički faktor proizvodnih rezultata u ranoj laktaciji“
- 2016. Mentor doktorske teze mr Valentine Kukovske „Проценка на влијанијето на диететските суплементи од шипка и семки од грозје врз параметрите на оксидативни стрес во крвта на работните кучиња при арм пред и после вежбање“ Св Кирил и Методиј Универзитет во Скопје ПМ Факултет.

C. UDŽBENICI, ZBIRKE ZADATAKA, PRAKTIKUMI

Ivan B. Jovanović, Olivera J. Valčić i Svetlana Z. Milanović, (2015) PRAKTIKUM IZ BIOHEMIJE ISBN 86-84153-68-5, 3. izd. CID-FVM. str. 1-131.

D. NAUČNO ISTRAŽIVAČKA DELATNOST

Učešće na projektima Ministarstva za nauku i tehnološki razvoj R. Srbije:

1996-2000	<i>Izučavanje etiopatogeneze, genetskih i ekoloških faktora u cilju unapređenja zaštite zdravlja, povećanja proizvodno reproduktivnih karakteristika životinja i zdravstvene ispravnosti namirnica animalnog porekla, šifra projekta 12M18</i>
2001-2005	<i>Zajednički deficit joda i selen u Srbiji kao faktor rizika za zdravlje i proizvodne osobine domaćih životinja, šifra projekta (OI) 1881</i>

- 2006-2010 *Ekofiziološka i genetička istraživanja domaćih životinja i pčela u funkciji povećanja reproduktivnih svojstava i otpornosti na bolesti*, šifra projekta (OI) 143022
- 2011-2016 *Razvoj biotehnologija i proizvoda na bazi mineralnih sirovina i otpadne biomase u cilju zaštite resursa za proizvodnju bezbedne hrane (TR) 31003*

Članstvo u stručnim i naučnim organizacijama:

- Član je FESTEM-a (Federation of European Societies on Trace Elements and Minerals) i AISETOV-a (L'Associazione Italiana per lo Studio degli Elementi in Traccia negli Organismi Viventi)
- Član Srpskog veterinarskog društva (SVD)

E. BIBLIOGRAFIJA

Kandidat dr Olivera Valčić je kao autor ili koautor referisala ili objavila **65** stručnih i naučnih radova, magistarsku i doktorsku tezu (**PRIKAZANI TABELARNO KAO PRILOG 1 i PRILOG 2**). Ovi radovi su objavljeni u domaćim ili inostranim časopisima ili referisani na naučno-stručnim skupovima u zemlji ili inostranstvu. U periodu od poslednjeg izbora u vanrednog profesora, objavila je **18** naučnih istručnih radova. Priloženi radovi mogu se razvrstati u sledeće kategorije:

I. Radovi objavljeni u časopisima međunarodnog značaja (M23):

Do poslednjeg izbora u zvanje (1991 – 2011)

1. Mihailović, M., Črčev, D., Jovanović, I., Ledina Olivera, 1993. Effect of different preparations containing selenium and vitamin E on selenium status and reproductive performance of goats, *Acta Veterinaria*, **43**: 5-6, 309 - 314. **(M23)**
2. Jovanović, I.B., Pešut, O., Mihailović, M., and Kosanović, M., 1998. Selenium content in feedstuffs from Vojvodina (Serbia), *Acta Veterinaria* **48**: 5-6, 339 - 344. **(M23)**
3. Mihailović M. B., Avramović D., Jovanović I. B., Pešut O., Matić D., Stojanov V. 1998. Blood and plasma selenium levels and GSH-Px activities in patients with arterial hyprtension and heart insufficiency. *J. Environ. Pathol. Toxicol. and Oncology*, **17**: 3-4, 285-289. **(M23)**

4. Mihailović, M., Cvetković, M., Ljubić, A., Kosanović, M., Nedeljković S., Jovanović, I. and Pešut, O., 2000. Selenium and malondialdehyde content and glutathione peroxidase activity in maternal and umbilical cord blood and amniotic fluid, *Biological Trace Element Research*, **73**:1, 47-54. (M23)
5. Mihailović, M. B., Vasiljević, Z., Šobajić, S., Jovanović, I. B., Pešut, O and Matić, G. 2002. Antioxidant status of patients with acute myocardial infarction. *Trace elements and Electrolytes*, Vol. 20, 5-8. (M23)
6. Jovanović, I., Pešut Olivera, Gvozdić, D. and Stojić, V., 2004. Selenium and Iodine Status Relationship in Calves and Heifers from Selenium and Iodine Deficient Areas in Serbia. *Acta Veterinaria* Vol.54, No 1, 3-11. (M23)
7. Pešut Olivera, Jovanović I. B., Gvozdić D. and Stojić V., 2004. Selenium status of sheep and their lambs in the northern Serbian province of Vojvodina. *Acta Veterinaria* Vol. 54 No 5-6, 403-409. (M23)
8. Pešut Olivera, Backović D and Šobajić Slađana, 2005. Dietary selenium supplementation of pigs and broilers as a way of producing selenium enriched meat. *Acta Veterinaria* Vol.55, No 5-6, 483-492. (M23)
9. Milanović Svetlana, Lazarević M., Jokić Ž., Jovanović I., Pešut Olivera, Kirovski Danijela, Marinković D. 2008. The influence of organic and inorganic Fe supplementation on red blood picture, immune response and quantity of immune response and quantity of iron in organs of broiler chickens. *Acta Veterinaria* Vol.58, No 2-3, 179-189. (M23)
10. Krstić N., Pešut Olivera, Tepčević Z., Hadži Milić M., Milosavljević Ž. 2009. X-ray craniometric and X-ray cephalometric determination of angular parameters in German Shepherd dogs. *Acta Veterinaria* Vol 59, No 2-3 , 255 – 265. (M23)

Od poslednjeg izbora u zvanje (2011 – 2016)

11. **Olivera Valčić**, I.B. Jovanović and Svetlana Milanović, 2011. Selenium, thiobarbituric acid reactive substances, and thyroid hormone activation in broilers supplemented with selenium as selenized yeast or sodium selenite, *Jpn J Vet Res* 59 (2&3):69-77. ISSN: 0047-1917. DOI: 10.14943/jjvr.59.2-3.69. (M23)
http://eprints.lib.hokudai.ac.jp/dspace/bitstream/2115/47146/1/JJVR59-2&3_1.pdf
12. Vujanac Ivan, Kirovski Danijela, Šamanc Horea, Prodanović Radiša, Lakić Nada, Adamović Milan, **Valčić Olivera** (2012). Milk production in high-yielding dairy cows under different environment temperatures. *Large Animal Review* vol. 18 (1), 31-36. ISSN:1124-4593. (M23)

13. **Valčić Olivera**, Jovanović I, Milanović Svetlana, Gvozdić D, 2013, Selenium status of feedstuffs and grazing ewes in Serbia, *Acta veterinaria, Beograd* 63, 5-6, 665-675, ISSN: 0567-8315, DOI: 10.2298/AVB1306 655K. **(M23)**
14. Jovanović B Ivan, Veličković Miljan, Milanović Svetlana, **Valčić Olivera**, Gvozdić Dragan, Vranješ-Đurić Sanja, 2015, Supplemental selenium reduces the levels of biomarkers of oxidative and general stress in peripartum dairy cows, *Acta Veterinaria, Beograd*, 65 (2), 191-201. ISSN 0567-8315 DOI: 10. 1515/acve-2015-0016 eISSN 1820-7448. **(M23)**
15. Kukovska Valentina, Celeska Irena, Ruškovska Tatjana, **Valčić Olivera**, 2015, Effects of rose-hip and grapeseed dietary supplementation on serum oxidative stress parameters in dogs before and after physical exercise, *Acta Veterinaria, Beograd*, 65 (3), 404-416. ISSN 0567-8315 DOI: 10. 1515/acve-2015-0033 eISSN 1820-7448. **(M23)**.

II. Radovi objavljeni u časopisima nacionalnog značaja (M51):

Do poslednjeg izbora u zvanje (1991 – 2011)

1. Milanović Svetlana, Lazarević M., Jokić Ž, Olivera Pešut, Kirovski Danijela, Jovanović I, 2007. Uticaj organski i neorganski vezanog gvožđa na proizvodne rezultate brojlera, *Veterinarski glasnik*, Vol.61, 5-6, 279-289 **(M51)**
2. Jovanović I, Pešut O, Gvozdić D, Stojić V, Šamanc H, Fratrić N, Kirovski D, Vujanac I, Dimitrijević B. (2007) Selenium and iodine status relationship in calves and heifers from selenium and iodine deficient areas in serbia. *Lucrari Stiintifice, Medicina Veterinaria Timisoara*, XL, 75-82. **(M51)**
3. Gvozdić D, Stojić V, Fratrić N, Pešut O, Jovanović I, Kirovski D, Šamanc H, Dimitrijević B, Vujanac I. (2007) Efficiency of immunoglobulin absorption in newborn calves receiving oral clinoptilolite treatment. *Lucrari Stiintifice, Medicina Veterinaria Timisoara*, XL, 234-242. **(M51)**

Od poslednjeg izbora u zvanje (2011 – 2016)

4. **Olivera Valčić**, I. B. Jovanović, Svetlana Milanović, M. Veličković i D. Gvozdić, 2011. Efekat dodavanja selena (Promtselen®) na koncentraciju MDA i učestalost zaostajanje posteljice kod krava kojima je indukovano partus, *Veterinary Journal of Republic of*

Srpska, Vol XI, No 2, pp148-154,UDK 546.23:[619:618.46:636.2, ISSN 1840 – 2887
(M51)

5. Milan Adamović, Horea Šamanc, Danijela Kirovski, **Olivera Valčić**, Ivan Vujanac, 2013. Effect of mineral mixture with buffering properties of production and quality of milk of cows in heat stress conditions. *Ecologica, No 71, 483-487*, UDC:502.7, ISSN 0354 – 3285. (M51)
6. Milan Adamović, Horea Šamanc, Ivan Vujanac, **Olivera Valčić** Danijela Kirovski: 2013. Effects of mineral substances with a buffering effect on milk production and milk composition in heat stress conditions. *Maced. J. Anim. Sci.*, 3 (1), 49-55, ISSN (printed ver.) 1857-6907, ISSN (online ver.) 1857-7709, UDC 636.2.087.7”637.12 (M51)
7. *Ivan B. Jovanović, Miljan Veličković, Dragan Vuković, Svetlana Milanović, Olivera Valčić, Dragan Gvozdić*, 2013, Effects of different amounts of supplemental selenium and vitamin E on the incidence of retained placenta, selenium, malondialdehyde and thyronines status in cows treated with prostaglandin F_{2α} for the induction of parturition, *Journal of Veterinary medicine*, 59 (2&3):69-77. Publisher: Hindawi Publishing Corporation ISSN: 2356-7708 (Print),ISSN: 2314-6966 (Online,) DOI:10.1155/6963 <http://dx.doi.org/10.1155/2013/867453> (M51)
8. Milanović Svetlana, Jovanović B. I., Bjelica Jelena, Joksimović S., Stefanović S., Magdalena Radović, Kirovski Danijela, **Valčić Olivera**, Gvozdić D: Uticaj selen i blokatora dejodinaza na telesnu masu juvenilnih pacova. *Vet glasnik* (2014), ISSN 0350-2457, UDK 619 (05), DOI: 10.2298/VETGL1402003M, Vol 68, No 1-2, 3-10. (M51)
9. Adamović M., Šamanc H., Kirovski Danijela, Vujanac I., **Valčić Olivera**: Uticaj mineralnih smeša sa pufernim dejstvom na mlečnost, sastav mleka, pH sadržaja buraga i koncentraciju pojedinih biohemijskih parametara krvi krava izloženih toplotnom stresu. *Vet glasnik* (2014), Vol 68, No 1-2, 31-43. ISSN 0350-2457, UDK 619 (05),DOI: 10.2298/VETGL1402031A,. (M51)
10. Svetlana Milanović, Ivan Jovanović, **Olivera Valčić**, Selenoproteini, *Veterinarski glasnik* (2015), vol 69, br 1-2, (75-89). DOI: 10.2298/VETGL1502075M, ISSN 0350-2457, eISSN 2406-0771, UDK 619 (05) (M51)

III. Radovi objavljeni na međunarodnim kongresima - štampani u celini (M33)

Do poslednjeg izbora u zvanje (1991 – 2011)

1. Mihailović, M., Nikolić Vesna, Jovanović, I., Avakumović, Đ., Ledina Olivera, 1994. Plasma Se and GSH-Px response to supplementation of Se from sodium selenite and selenized yeast. 13th International Pig Veterinary Society Congress, June 26 - 30, Bangkok, Thailand, 307. (M33)

2. Mihailović, M., Vasiljević, Z., Šobajić, S., Jovanović, I., Pešut O., Matić, G., 2000. Antioxidant status of patients with unstable angina pectoris and acute myocardial infarction, International Symposium TEMA 10 - May, 2-7 1999, Evian, France - Proceedings, Ed: Roussel, A.M., Anderson, R.A. and Favrier, A.E., Kluwer Academic / Plenum Publishers, 551-4. **(M33)**
3. Mihailović MB, Vasiljević Z, Šobajić S, Jovanović IB, Pešut O, Matić G, 2001. Antioxidant status of patients with acute myocardial infarction, 3rd International Symposium on Trace Elements in Human: New Perspectives, Proceedings, Eds: S. Ermidou-Pollet, S. Pollet, October 4-6, Athens, Greece, 1035-9. **(M33)**
4. Pešut O, Jovanović I, Nollet L, Tucker L., 2005. Effect of Se (Sel-Plex®) in combination with α -tocopherol on GSH-Px activity and TBARS in plasma of broilers, 15th European symposium on Poultry Nutrition, Sept. 25-9, Baltonfüred, Hungary, Proceedings, 502-4. **(M33)**
5. O. Pešut, L.Nollet and L. Tucker, 2005. Effect of Se (Sel-Plex) in combination with α tocopherol on fresh and frozen poultry meat. Proceedings of the 15 european Symposium on Poultry Nutrition, 25 - 29 September, Baltonfüred, Hungary, 499 - 502. **(M33)**
6. O. Pešut, L. Nollet and L. Tucker, 2006. Effect of Se (Sel-Plex) in combination with α tocopherol on fresh and frozen poultry meat. Experimentelle Modelle der Spurenelementforschung.Schriftenreihe der Gesellschaft für Mineralstoffe und Spurenelemente e.V. Book of Proceedings of 21.Jarostandung der GMS am 28 und 29. Oktober. Wien, Austria, ISBN 3-8316-0603 – X, 244 – 248. **(M33)**

Od poslednjeg izbora u zvanje (2011 – 2016)

7. Vujanac I, Šamanc H., Kirovski D., **Valčić O.**, Adamović M., 2011, Effect of heat stress on feed intake and milk production in Holstein-Friesian dairy cows, Congress Proceedings, pp 39-45, 19th International Congress of Mediterranean Federation of Health and Production of Ruminants, May 25-28, 2011, Belgrade, Serbia ISBN 978-86-7522-034-3 **(M33)**

IV. Radovi objavljeni na međunarodnim kongresima - štampani u izvodu (M34)

Do poslednjeg izbora u zvanje (1991 – 2011)

1. Mihailović M, Nikolić Vesna, Jovanović IB, Avakumović Đ, Pešut Olivera, 1995. Bioavailability of selenium from selenium enriched yeast. XXV World Veterinary Congress, Sept. 3-9, Yokohama, Japan, Abstracts, 256. **(M34)**
2. Mihailović M, Todorović Mirjana, Jovanović M, Palić T, Jovanović I, Pešut Olivera, Kosanović Melita, 1996. Toxicity of inorganic and organic selenium to chicken.

Proceedings of the 9th International Symposium on Trace Elements In Man and Animals (TEMA 9), May 19-24, Banff, Canada, Abstracts, 69. **(M34)**

3. Mihailović MB, Avakumović D, Jovanović I, Pešut Olivera, Matić Danica, Stojanov Vesna, 1996. Selenium status of patients with arterial hypertension and heart insufficiency. 6th Internat. Symp. on Selenium in Biology and Medicine, August 18-22, Beijing, China, Book of Abstracts, 53. **(M34)**
4. Mihailović M, Todorović Mirjana, Jovanović M, Palić T, Jovanović I, Pešut Olivera, Kosanović Melita, 1996. Toxicity of sodium selenite and selenized yeast to chicken. 6th Internat. Symp. on Selenium in Biology and Medicine, August 18-22, Beijing, China, Book of Abstracts, 125. **(M34)**
5. Mihailović MB, Avramović D, Jovanović IB, Pešut Olivera, Matić D, Stojanov V., 1996. Blood plasma selenium levels and GSH-Px activities in patients with hypertension and heart insufficiencies. III International Symposium "Selenium In Geochemistry, Biology and Medicine", SANU, Nov. 3-5. Book of Abstracts, 32. **(M34)**
6. Mihailović MB, Todorović M, Jovanović M, Palić T, Jovanović IB, O Pešut, 1997. Toxicity of selenium to broilers. XI International Congress of the World Veterinary Poultry Association, 18-22 August, Budapest, Hungary, 349. **(M34)**
7. Mihailović M, Cvetković M, Ljubić A, Kosanović M, Nedeljković S, Jovanović I, O. Pešut, 1998. Selenium content and glutathione peroxidase activity in maternal and umbilical cord blood and amniotic fluid, ISTERH Abstracts, J. Trace Elem. Exper. Med, 11: 4, 428. **(M34)**
8. Mihailović M, Vasiljević Zorana, Kosanović Melita, Jovanović I, Pešut O, Matić Gorgana, 1999. Antioxidant status of patients with unstable angina pectoris and acute myocardial infarction. 10th International Symposium on Trace Elements in Man and Animal (TEMA 10), Book of Abstracts, May 2-7, 1999, Evian, France, 20. **(M34)**
9. Pešut Olivera i Jovanović B. Ivan, 2004. Biohemijske osnove antiinflamatornog efekta n-3 polinezasićenih masnih kiselina. Zbornik radova sa VI međunarodnog savetovanja iz kliničke patologije i terapije životinja. Budva, 14 – 18 jun 2004. god (str 392-393). **(M34)**
10. Jovanović I, Pešut Olivera, Gvozdić D, Milanović Svetlana, 2004. Selenium and iodine relationship in calves and heifers from selenium and iodine deficient areas in Vojvodina (Serbia). Second International Symposium on Trace Elements and Minerals in Medicine and Biology. Book of Abstracts, May 13-15, 2004 Munich, Germany, 142. **(M34)**
11. O. Pešut, , Jovanović B. I., and S. Milanović, 2004. Influence of varying selenium sources and doses on oxidative stability of fresh and frozen poultry liver lipids. Alltech's 20 th Annual Symposium, Book of Abstracts , 130. **(M34)**
12. O. Pešut, Jovanović B. I., L.Nollet and L. Tucker, 2005. Effect of organic Selenium (Sel-Plex) in combination with α tocopherol on GSH-Px activity and TBARS in plasma of broilers. Alltech's 21 th Annual Symposium, May 22-25, Kentucky, USA Proceedings, 83. **(M34)**

13. O. Pešut, L. Nolle and L. Tucker, 2005. Effect of organic Selenium (Sel-Plex) in combination with α tocopherol on fresh and frozen poultry meat. Alltech's 21th Annual Symposium, May 22-25, Kentucky, USA Proceedings , 83. **(M34)**
14. O. Pešut, Nolle, L. and Tucker, L., 2005. Effect of organic selenium (Sel-Plex) in combination with alfa-tocopherol (Vit. E) on fresh and frozen poultry meat. Poultry Science Association Annual Meeting July 31- August 3, Adelaide, Abstracts, Poultry Science 84 (S1) pg 4. Website <http://poultryscience.org> **(M34)**
15. Lode Nolle, Lucy Tucker and Olivera Pešut, 2005. Effect of organic Selenium (Sel-Plex) in combination with α -tocopherol on meat stability of fresh and frozen poultry meat. 12th International Symposium on Trace Elements in Man and Animals (TEMA12), June 19-23, Book of abstracts P 34, University of Ulster, Colerain, Northern Ireland. Website <http://www.tema12.com>. **(M34)**
16. Gvozdić D, V. Stojić, Natalija Fratrić, Olivera Pešut, I. Jovanović, Danijela Kirovski, H. Šamanc, B. Dimitrijević, I. Vujanac. 2007. Efficiency Of Immunoglobulin Absorption In Newborn Calves Receiving Oral Clinoptilolite Treatment. Actualities in Animals Breeding and Pathology, Timisoara. **(M34)**
17. Jovanović IB, Pešut Olivera, D. Gvozdić, V. Stojić, H. Šamanc, Fratrić Natalija, Kirovski Danijela, I. Vujanac and B. Dimitrijević, 2007. Selenium And Iodine Status Relationship In Calves And Heifers From Selenium And Iodine Deficient Areas In Serbia. Actualities in Animals Breeding and Pathology, Timisoara. **(M34)**

Od poslednjeg izbora u zvanje (2011 – 2016)

- - -

V. Radovi objavljeni na skupovima domaćeg značaja - štampani u celini (M63)

Do poslednjeg izbora u zvanje (1991 – 2011)

1. Jovanović I, Pešut Olivera, Gvozdić D., 2003. Selenodejodinaze-novi pogled na ispoljavanje bioloških efekata tiroidnih hormona. Zbornik predavanja sa XXIV seminara za inovacije znanja veterinaru. Fakultet veterinarske medicine, Beograd, 13 i 14 februar 2003. god. **(M63)**

2. Fratrić N, Pešut O, Kirovski D, Gvozdić D, Jovanović I. (2007) Stress-related disorders. IX Savetovanja Clinica Veterinaria, 19-22. 05. 2007. Zbornik radova - CD izdanje, 8.2. Prilozi iz prakse (II) 50-52, Palić-Subotica. **(M63)**
3. Olivera Pešut, (2008). Artefakti najčešćih rutinskih laboratorijskih analiza urina. Zbornik radova sa X regionalnog savetovanja iz kliničke patologije i terapije životinja "Clinica Veterinaria" 2008. Kragujevac, 1-5 Septembra 2008., str. 216-218. **(M63)**

Od poslednjeg izbora u zvanje (2011 – 2016)

4. Slavoljub Jović, Jelka Stevanović, Dragiša Trailović, **Olivera Valčić**, Razvoj oksidativnog stresa u različitim tipovima fizičkog opterećenja sportskih konja, Clinica veterinaria, XIII regionalno savetovanje iz kliničke patologije i terapije životinja, 16 - 18 Juni 2011. Zbornik radova, str 97-101. ISBN 978-86-81043-53-0 **(M63)**
5. **Olivera Valčić**, Ivan Jovanović, Svetlana Milanović, 2011, Značaj i metode određivanja mikro i makroelemenata u dijagnostici oboljenja pasa i mačaka, Clinica veterinaria, XIII regionalno savetovanje iz kliničke patologije i terapije životinja, 16 - 18 Juni 2011. Zbornik radova, str 132 -136. ISBN 978-86-81043-53-0 **(M63)**
6. Vujanac I., Šamanc H., Kirovski Danijela, Prodanović R., **Valčić Olivera**, 2011, Zdravlje papaka visokomlečnih krava u uslovima toplotnog stresa, Clinica veterinaria, XIII regionalno savetovanje iz kliničke patologije i terapije životinja, 16 - 18 Juni 2011. Zbornik radova, str 8-11. ISBN 978-86-81043-53-0 **(M63)**
7. **Olivera Valčić** i Valentina Kukovska, 2015. Uticaj treninga vojnih službenih pasa na krvne parametre oksidativnog stresa – FRAP, ROM i SOD, 26. Savetovanje veterinara Srbije, 10-13 septembar, Zlatibor, Zbornik radova i kratkih sadržaja, SVD, str 175-179, ISBN 978-86-83115-28-0, COBBIS SR ID 217257484, CIP 636.09.616(082), 614.31.(082) **(M63)**

VI. Radovi objavljeni na skupovima domaćeg značaja - štampani u izvodu (M64)

Do poslednjeg izbora u zvanje (1991 – 2011)

1. M. Mihailović, D. Kuzmanovski, D. Črčev, I. Jovanović, Olivera Ledina, 1993. Selenium content in cereals and selenium status of ewes and goats in Macedonia, 2nd. International

Summer Conference for Advancement of Sheep and Goat Reproduction. Ohrid, September 1 - 4, Book of abstracts, p. 100 - 101. **(M64)**

2. I.B. Jovanović, M. Mihailović, Olivera Ledina, 1993. Sezonske razlike statusa selena kod ovaca, VI Savetovanje veterinara Srbije, Zlatibor, 15 - 18 septembar, Zbornik kratkih sadržaja radova, ref. 86.
3. Mihailović, M., Nikolić Vesna, Jovanović, I.B., Avakumović, Đ. i Pešut Olivera, 1994. Biološka raspoloživost selena iz različitih izvora. VII Savetovanje veterinara Srbije, Zlatibor, 13 - 16. sept., Zbornik kratkih sadržaja radova, str. 48. **(M64)**
4. Pešut Olivera, Jovanović, I.B., Mihailović, M., 1999. Odnos između koncentracije selena i aktivnosti enzima glutathion peroksidaze i krvi ovaca i njihove jagnjadi, I Simpozijum iz oblasti veterinarske nauke i prakse, Zlatibor, 23-27. nov. 1999., Zbornik kratkih sadržaja, str. 58-9. **(M64)**
5. Olivera Pešut, Ivan Jovanovic, (2006). Artefakti biohemijskih analiza krvi.VIII savetovanje iz klinicke patologije i terapije zivotinja sa međunarodnim ucescem. Neum, 26-30.06.2006. Bosna i Hercegovina. **(M64)**
6. Pešut O, Jovanović IB, Fratrić N, Kirovski D. (2007) Laboratory evaluation of blood calcium in dogs and cats. IX Savetovanje Clinica Veterinaria, 19-22. 05. 2007. Zbornik radova - CD izdanje, 8.1. Prilozi iz prakse (I). 39-40, Palić-Subotica. **(M64)**
7. Pešut O, Jovanović IB, Milanović S. (2009) Uticaj selena i vitamina E dodatog u hranu na sastav i oksidativnu stabilnost lipida u svežoj i zamrznutoj jetri brojlera. XIV Godišnje Savetovanje veterinara Republike Srpske, sa međunarodnim učešćem, 3-6. jun 2009. Zbornik radova, 131. **(M64)**
8. Pešut O, Milanović S, Jovanović I, Bjelica J. (2010) Uticaj selena na porast telesne mase juvenilnih pacova tretiranih propiltiouracilom i iopanoičnom kiselinom. XV Godišnje Savetovanje veterinara Republike Srpske, sa međunarodnim učešćem, 9-12. jun 2010. Zbornik kratkih sadržaja, 148. **(M64)**

Od poslednjeg izbora u zvanje (2011 – 2016)

9. **Olivera Valčić**, I. B. Jovanović, Svetlana Milanović, M. Veličković i D. Gvozdić, 2011. Efekat dodavanja selena (Promtselen®) na koncentraciju MDA i učestalost zaostajanje posteljice kod krava kojima je indukovano partus, 16. godišnje savetovanje doktora veterinarske medicine Republike Srpske/BiH sa međunarodnim učešćem, Teslić, 1 – 4 juna 2011. Zbornik abstrakta str 98 – 99, CD izdanje. UDK 619(05), ISBN 978-99938-729-8-6, COBISS.BH-ID 2029336 **(M64)**

Kratak prikaz tematike naučnog istraživanja:

Kandidat dr Olivera Valčić je do sada samostalno ili u saradnji sa drugim autorima objavila ili saopštila 65 naučnih radova od kojih 18 od poslednjeg izbora u zvanje. Svi objavljeni radovi dr Olivera Valčić su na savremenom naučnom nivou a dobijeni rezultati su pravilno predstavljeni, tumačeni i diskutovani u svetlosti nalaza drugih autora koji su radili u ovim oblastima.

Analizom ukupne naučne aktivnosti dr Olivera Valčić može se videti da je prvenstveno obrađivala aktuelnu problematiku iz oblasti biohemije mikroelemenata i zaštite ćelije od oksidativnog stresa.

Naučno istraživačka aktivnost može se podeliti u nekoliko tematski blisko povezanih oblasti.

Najnoviji radovi (**I**: 15.; **V**: 7.) koji su rezultat ispitivanja efekata intenzivnog aerobnog treninga pasa na parametre oksidativnog stresa su detaljnije produbljeni izučavanjem efekata dodavanja u hrani prirodnih biljnih antioksidansa kao što su ekstrakt grožđa i šipka. Naime, dr Olivera Valčić je u saradnji sa grupom inostranih istraživača (Univerzitet Kiril i Metodije, Skoplje) ustanovila da postoje značajni pozitivni efekti na stepen oksidativnog oštećenja i antioksidativne zaštite kod suplementiranih životinja kod kojih se navedeni efekti održavaju i nakon intenzivnog aerobnog treninga. Navedena istraživanja su rađena u okviru doktorske disertacije mr Valetine Kukovske kojom je dr Olivera Valčić rukovođila u funkciji mentora. Teza je uspešno odbranjena 24.03.2016. godine u Skoplju na Prirodno-matematičkom fakultetu "*Kiril i Metodije*"

Gore navedenim istraživanjima predhodila su ispitivanja uticaja suplementacije selenom na reproduktivne sposobnosti, oksidativni stres, i retenciju posteljice mlečnih krava (**I**: 12., 14.; **II**: 2., 3., 4., 5., 6., 7., 9.; **III**: 7.; **V**: 6.; **VI**: 9., 16). Paralelno sa ovim iz oblasti zdravstvene zaštite ekonomski značajnih životinja dr Olivera Valčić se bavila izučavanjem efekata toplotnog stresa na mlečnost, sastav mleka, pH sadržaja buraga i koncentraciju pojedinih biohemijskih parametara krvi mlečnih krava holštajn-frizijske rase. Nakon ustanovljenih negativnih efekata visoke ambijentalne temperature na posmatrane parametre kod mlečnih krava ispitivanja su dalje proširena. Naime, u okviru multidisciplinarnog tima dr Olivera Valčić je izučavala zaštitni efekat mineralnih smeša (klinoptilolit) u uslovima toplotnog stresa tokom uzgoja mlečnih krava.

Dr Olivera Valčić se tokom svoje naučne karijere bavila i ispitivanjem veze deficita selena i joda u pojedinim regionima Srbije (**I**: 1., 6., 7.; **II**: 8., 10; **IV**: 1., 10., 17.; **V**: 1., 2.; **VI**: 8.). Ova problematika je od izuzetnog značaja obzirom na činjenicu da su dejodinaze (enzimi koji regulišu ispoljavanje efekata tireoidnih hormona) po svojoj prirodi selenoenzimi i da deficit selena u organizmu ima posledice i na delovanje tireoidnih hormona. Tokom obimnih istraživanja korišćeni su različiti specifični inhibitori dejodinaza, što je rezultiralo veštački izazvanim hipotireoidizmom čime je omogućeno ispitivanje unakrsnog uticaja tireoidnih hormona, selenoenzima i različitih oblika suplementiranog selena. Navedena istraživanja su

rezultirala i doktorskom disertacijom dr Svetlane Milanović, u okviru koje je dr Olivera Valčić bila član komisije za odbranu.

Sledeću grupaciju predstavljaju radovi koji su rezultat ispitivanja uticaja različitih doza i oblika seleni i vitamina E na oksidativnu stabilnost tkivnih lipida brojlera tokom dugotrajnog zamrzavanja (**I:** 8., 9., 11.; **II:** 1.; **III:** 4., 5., 6.; **IV:** 2., 4., 6., 11., 12., 13., 14., 15.; **V:** 7.). Ispitivanja koja su vršena tokom 42 dana tova brojlera, na svežim uzorcima jetre, grudne muskulature i muskulature batka, kao i nakon zamrzavanja rezultirala su nizom bitnih podataka koji su objavljeni ne samo na brojnim međunarodnim kongresima i naučnim časopisima već i predstavljaju okosnicu doktorske teze dr Olivera Valčić. Postignuti rezultati jasno ukazuju na produženo i sinergističko delovanje antioksidansa, seleni i vitamina E, na očuvanje sastava i integriteta lipida u pilećem mesu tokom višemesečnog zamrzavanja.

Zasebnu grupaciju radova dr Olivera Valčić predstavljaju rezultati ispitivanja statusa seleni u biljnim hranivima na području Srbije (**I:** 2., 13.; **V:** 5.; **VI:** 1., 2., 3., 4.). Tokom višegodišnjih istraživanja sakupljeno je više stotina uzoraka biljnih hraniva (kukuruz, pšenica, soja, ovas, ječam, suncokret, itd) kojima je određen sadržaj seleni. Na osnovu dobijenih rezultata izvršeno je sistematsko mapiranje područja u Srbiji. U radovima objavljenim iz navedene oblasti dr Olivera Valčić jasno i sistematično navodi da Srbija spada u selen-deficitna područja. Imajući u vidu da neadekvatan unos seleni rezultira poremećajima zdravstvenog stanja, reproduktivnih i proizvodnih sposobnosti domaćih životinja proisteklo je interesovanje kandidata prema detaljnom ispitivanju stepena antioksidativne zaštite, posebno aktivnosti selenoenzima glutathion peroksidaze.

Posebno su zapaženi radovi koji su objavljeni u saradnji sa kolegama sa Medicinskog fakulteta u Beogradu, a koji izučavaju problematiku poremećaja antioksidativne zaštite pacijenata kod kojih je dijagnostikovana arterijska hipertenzija, kao i neposredno nakon akutnog infarkta miokarda (**I:** 3., 4., 5.; **III:** 1., 3.; **IV:** 3., 5., 7., 8., 9.; **V:** 3.; **VI:** 5., 6.). Pored praćenja povećane koncentracije malondialdehida, kao pokazatelja stepena peroksidacije i degradacije lipida, kod pacijenata je utvrđena i niska aktivnost selenoenzima glutathion peroksidaze. Interesovanje iz oblasti antioksidativne zaštite u humanoj patologiji je prošireno i na praćenje statusa seleni u krvi trudnica, porodilja, fetalnoj krvi tokom graviditeta i amniotskoj tečnosti kako kod zdravih trudnica tako kod onih koje su imale simptome pre-eklampsije.

Iz prikazane bibliografije se može zaključiti da je kandidat dao značajan doprinos veterinarskoj i ukupnoj medicinskoj nauci i praksi. Dr Olivera Valčić se razvila u kvalitetnog naučnog radnika koji u istraživanjima koristi uz savremnu metodologiju, a dobijene rezultate kritički razmatra i predstavlja naučnoj i stručnoj javnosti. Do sada publikovani naučni opus kandidata je savremen, prati promene i trendove u literaturi i potrebe struke.

Radovi dr Olivera Valčić rezultat su brojnih naučnih ogleda u kojima su redovno uključeni mlađi saradnici kojima svesrdno i nesebično pomaže u analizi dobijenih rezultata kao i u koncipiranju i pravilnom postavljanju naučnih radova.

F. ZAKLJUČCI I PREPORUKE KOMISIJE

Vrednovanjem dosadašnjeg pedagoškog, stručnog i naučno-istraživačkog rada dr Olivera Valčić, na osnovu priložene dokumentacije, kriterijuma predviđenih Zakonom o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS br. 76/2005, 100/2007 – autentično tumačenje, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014 i 45/2015 – autentično tumačenje) i Statutom Fakulteta veterinarske medicine, kao i ličnog poznavanja kandidata i uvida u njen rad, Komisija sa zadovoljstvom predlaže Izbornom veću Fakulteta veterinarske medicine da se **dr Olivera Valčić**, dosadašnji vanredni profesor, **izabere u zvanje redovnog profesora** za užu naučnu oblast Biohemija.

Beograd: 26.maj 2016.

Članovi komisije:

Prof. dr Ivan B Jovanović
Redovni profesor Fakultet veterinarske medicine

Prof. dr Miodrag Lazarević
Redovni profesor, Fakultet veterinarske medicine

---

dr Vesna Ilić
Naučni savetnik, Institut za medicinska istraživanja
